

Поединечни финансиски извештаи и Извештај на
независните ревизори

ФЗЦ 11 Октомври а.д. Куманово

31 декември 2014 година

Содржина

	Страна
Извештај на независните ревизори	2
Извештај за финансиската состојба	6
Извештај за сеопфатната добивка	7
Извештај за промените во капиталот	8
Извештај за паричните текови	9
Белешки кон поединечните финансиските извештаи	10
Прилози	

Извештај на независните ревизори

До Раководството и Акционерите на
ФЗЦ 11 Октомври а.д., Куманово

Извештај за поединечните финансиски извештаи

Ние бевме ангажирани да извршиме ревизија на придружните поединечни финансиски извештаи на ФЗЦ 11 Октомври а.д., Куманово (“Друштвото”), составени од Извештајот за финансиската состојба на ден 31 декември 2014 година, Извештајот за сеопфатната добивка, Извештајот за промените во капиталот, и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 5 до 42.

Одговорност на Раководството за поединечните финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие поединечни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на поединечни финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие поединечни финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Меѓународните Стандарди за Ревизија. Заради прашањата опишани во пасусот Основа за воздржување од давање мислење, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за нашето ревизорско мислење.

Основа за воздржување од давање мислење

Како што е опишано во Белешка 9 кон придружните поединечни финансиски извештаи, на 31 декември 2014 година, од вкупното салдо на вложувања, износот од 93,947 илјади Денари претставува вложувања во акции на домашни финансиски институции во стечај и учество во капиталот кај неактивни странски правни субјекти каде постои значајно сомневање во однос на нивната надоместливост, а за кои не е извршено соодветно резервирање поради оштетување на датумот на известување.

Следствено, не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на евидентираната вредност на овие вложувања на датумот на овие поединечни финансиски извештаи.

Како што е тоа понатаму опишано во Белешката 10 кон придружните поединечни финансиски извештаи, салдото на залихите на Друштвото со состојба на 31 декември 2014 изнесува 786,376 илјади Денари. Нам не ни беше доставена соодветна и задоволителна документација од страна на Раководството во однос на нето реализационата вредност на залихите, ниту со спроведените ревизорски процедури можевме да извршиме таква проценка со состојба на 31 декември 2014 година.

Поради причините наведени погоре, ние не бевме во можност да стекнеме разумно уверување во врска со евидентираната вредност на залихите на Друштвото на 31 декември 2014 година.

Како што е тоа понатаму опишано во Белешка 11 кон придружните поединечни финансиски извештаи, на 31 декември 2014 година, салдото на евидентираните побарувања од купувачи и останати побарувања изнесува 414,026 илјади Денари, нето од евидентираното резервирање поради оштетување во износ од 209,706 илјади Денари. Не бевме во состојба со примена на стандардни и алтернативни ревизорски постапки да стекнеме разумно уверување во однос на соодветноста на издвоените резервирања поради оштетување со состојба на 31 декември 2014 година.

Како што е тоа понатаму опишано во Белешка 12 кон придружните поединечни финансиски извештаи, на 31 декември 2014 година, од вкупниот износ на паричните средства и краткорочните депозити кај домашни банки, износот од 520,433 илјади Денари се однесува на парични средства концентрирани кај една домашна банка, врз која на почетокот од 2004 година е поведена и сеуште е во тек, стечајна постапка. Резервирањето поради нивно оштетување, извршено врз основа на оспорени пријавени побарувања во стечајната маса, на датумот на известување, изнесува 133,288 илјади Денари.

Врз основа на извршените стандардни и алтернативни ревизорски процедури, ние не бевме во можност да стекнеме разумно уверување во однос на адекватноста на евидентираните резервирања поради оштетување кај паричните средства и краткорочните депозити, на датумот на известување.

Воздржување од давање мислење

Поради значајноста на прашањата опишани во пасусот Основа за воздржување од давање мислење, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за нашето ревизорско мислење. Следствено, ние не изразуваме мислење за придружните поединечни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014 година.

Нагласок врз одредени прашања

Како што е објавено во Белешката 2.1.1 кон придружните поединечни финансиски извештаи, Друштвото искажа загуба од своето работење за деловната 2014 година во износ од 254,270 илјади Денари и со состојба на 31 декември 2014 година акумулираните загуби изнесуваат 929,715 илјади Денари. Овие показатели укажуваат на постоење значајна несигурност која може да предизвика сомневање во способноста Друштвото да продолжи со своето деловно работење во неограничена иднина.

Овие поединечни финансиски извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за неограничен континуитет во деловното работење на Друштвото. Активностите на Раководството и сопствениците на Друштво во однос на овие прашања се исто така опишани во Белешката 2.1.1 и понатаму во Белешката 27 кон придружните поединечни финансиски извештаи.

На 20 февруари 2015 година мнозинскиот акционер Експорт-импорт Банка АД, Скопје - во стечај објави оглас за продажба со јавно наддавање на 234.158 обични акции што претставува 50.62% од вкупниот број обични акции на Друштвото. Во согласност со Законот за превземање на акционерски друштва, со намера за превземање објавена во Македонска Берза, Друштвото Квалитет Пром Дооел, Куманово понуди откуп за сите обични акции на Друштвото по цена од 550 денари по акција. Комисијата за Хартии од Вредност на Република Македонија со Решение од 18 јуни 2015 година, ја одобри намерата за превземање како успешна со што Друштвото Квалитет Пром Дооел, Куманово ќе се стекне со 263,261 обични акции што претставуваат 53.62% од вкупниот број на издадени акции. Со датумот на издавање на овој извештај, процедурата за превземање сеуште е во тек.

Овие финансиски извештаи не вклучуваат било какви корекции кои што би произлегле како резултат од ваквата несигурност.

Како што е понатаму објавено во Белешка 24 кон придружните поединечни финансиски извештаи, Друштвото не било предмет на контрола од страна на даночните органи за данок на додадена вредност, данок на добивка и за персонален данок за 2014 година, поради што евидентираниите даночни обврски во овие финансиски извештаи не може да се сметаат за конечни. Било какви корекции за дополнителни даноци и придонеси, кои може да произлезат од евентуална даночна контрола, не може да се утврдат со разумна точност на датумот на известување.

Нашето мислење не е дополнително модификувано во однос на погоре наведеното прашање.

Поединечни финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2014 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во годишната сметка и ревидираните поединечни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2014, во согласност со МСР 720, како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија (Сл.Весник на РМ број 184 од 2014 година).

Наше мислење е дека, историските финансиски информации изнесени во Годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и ревидираните поединечни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2014.

Скопје,
10 јули 2015 година

Грант Торнтон ДОО


Управител
Марјан Андонов



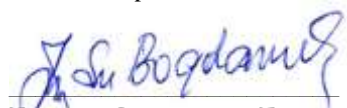

Овластен ревизор
Маја Атанасовска

Поединечни финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Извештај за финансиската состојба

	Белешки	2014	На 31 декември 2013
(000 мкд)			
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	589,304	624,179
Нематеријални средства	6	208	303
Вложувања во подружници	8	723	723
Финансиски средства расположливи за продажба	9	93,947	93,947
		684,182	719,152
Тековни средства			
Залихи	10	786,376	860,461
Побарувања од купувачи и останати побарувања	11	414,026	422,948
Готовина и готовински еквиваленти	12	389,683	394,675
		1,590,085	1,678,084
Вкупно средства		2,274,267	2,397,236
Капитал и обврски			
Капитал	13		
Акционерски капитал		2,607,857	2,607,857
Останат капитал		3,826	3,826
Резерви		98,103	98,103
Акумулирана (загуба)		(929,715)	(675,445)
Вкупно капитал		1,780,071	2,034,341
Обврски			
Долгорочни обврски			
Позајмици со камата	14	96,050	137,811
		96,050	137,811
Краткорочни обврски			
Краткорочни позајмици	14	212,291	99,597
Обврски кон добавувачи и ост.обврски	15	185,855	125,487
		398,146	225,084
Вкупно обврски		494,196	362,895
Вкупно обврски и акционерски капитал		2,274,267	2,397,236

Овие поединечни финансиски извештаи се одобрени од Управниот Одбор на Друштвото на ден 15 март 2015 година и се потпишани во негово име од:



Г-дин Слободан Богдановски,
Извршен Директор

Поединечни финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешки	За годината што завршува на 31 декември 2014	(000 мкд) 2013
Деловни приходи			
Приходи од продажба	16	312,505	777,795
Останати деловни приходи	17	7,658	11,352
		320,163	789,147
Деловни расходи			
Материјали и услуги	18	(229,240)	(591,468)
Трошоци за вработените	19	(227,751)	(245,907)
Депрецијација и амортизација	5,6	(35,018)	(37,989)
Останати деловни расходи	20	(18,623)	(21,894)
Промена во вредноста на залихите		(69,445)	(382,644)
(Загуба) од деловни активности		(259,914)	(490,755)
Финансиски приходи	21	23,003	2,864
Финансиски (расходи)	21	(17,359)	(25,733)
Финансиски резултат, нето		5,644	(22,869)
(Загуба) пред оданочување		(254,270)	(513,624)
Даночен расход	22	-	(271)
(Загуба) за годината		(254,270)	(513,895)
Останата сеопфатна добивка за годината		-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		(254,270)	(513,895)
(Загуба) за сопствениците		(254,270)	(513,895)
Вкупна сеопфатна (загуба) за сопствениците		(254,270)	(513,895)
(Загуба) за имателите на обични акции	23	(256,055)	(515,680)
Основна заработувачка по акција (Денари по акција)	23	(553)	(1,115)

Извештај за промените во капиталот

	Акционерски капитал	Останат капитал	Резерви	Акумулирана (загуба)	(000 мкд) Вкупно
На 1 јануари 2014 година	2,607,857	3,826	98,103	(675,445)	2,034,341
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-	-	-
(Загуба) за годината	-	-	-	(254,270)	(254,270)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна (загуба)</i>	-	-	-	<i>(254,270)</i>	<i>(254,270)</i>
На 31 декември 2014 година	2,607,857	3,826	98,103	(929,715)	1,780,071
На 1 јануари 2013 година	2,607,857	3,826	98,103	(161,550)	2,548,236
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-	-	-
(Загуба) за годината	-	-	-	(513,895)	(513,895)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна (загуба)</i>	-	-	-	<i>(513,895)</i>	<i>(513,895)</i>
На 31 декември 2013 година	2,607,857	3,826	98,103	(675,445)	2,034,341

Извештај за паричните текови

		(000 мкд)	
	Белешка	За годината што завршува на 31 декември 2014	2013
Деловни активности			
Приливи од купувачи		333,996	321,506
Исплати на добавувачи и вработени		(394,088)	(336,724)
		(60,092)	(15,218)
Платен данок од добивка		(271)	(438)
Платена камата		(16,417)	(15,685)
		(76,780)	(31,341)
Инвестициони активности			
Приливи од продажба на хартии од вредност		-	1,465
Приливи по камати		903	756
Набавка на недвижност, постројки и опрема		(48)	(778)
		855	1,443
Финансиски активности			
Приливи на кредити, нето		70,933	7,435
		70,933	7,435
Нето промена на парич.средства и еквиваленти		(4,992)	(22,463)
Парични средства и еквиваленти на почетокот	12	394,675	417,138
Парични средства и еквиваленти на крајот	12	389,683	394,675

Белешки кон поединечните финансиските извештаи

1 Општи информации

ФЗЦ 11 Октомври ад, Куманово (“Друштвото”) е Акционерско Друштво регистрирано во Република Македонија. Адресата на седиштето на Друштвото е: ул. 11 Ноември 66, Куманово, Република Македонија.

Деловните активности на Друштвото вклучуваат производство и продажба на заварени цевки и профили, монтажа на цевководи, нафтоводи, водоводи и гасоводи на домашниот и странските пазари.

Просечниот број на вработени во Друштвото во 2014 година е 813 лица (2013: 882 лица).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие поединечни финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие поединечни финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ“ бр. 28/2004 ... 138/2014) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РМ“ бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Поединечните финансиски извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Основа за подготовка (продолжува)

Подготовката на овие поединечни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени и објавени во Република Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие поединечни финансиски извештаи се подготвени само за Матичното Друштво и не ги вклучуваат финансиските извештаи на неговата подружница. Вложувањето на Матичното Друштво во подружницата е евидентирано по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување.

Поединечните финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2014 и 2013. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1.1 Претпоставка за неограничен континуитет во деловното работење

Овие поединечни финансиски извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за неограничен континуитет во деловното работење на Друштвото. Сепак, Друштвото искажа загуба од своето работење за деловната 2014 година во износ од 254,270 илјади Денари и со состојба на 31 декември 2014 година акумулираните загуби изнесуваат 929,715 илјади Денари.

Во таа смисла, надоместливоста на најголемиот дел од средствата на Друштвото презентирани во Извештајот за финансиската состојба зависи од одржувањето на континуитетот во деловното работење на Друштвото, кое од друга страна, зависи од способноста на Друштвото континуирано да ги исполнува финансиските обврски, да го одржува финансирањето како и да ги оствари планираните активности.

Овие поединечни финансиски извештаи не вклучуваат било какви корекции поврзани со надоместливоста и класификацијата на евидентираниите средства или износите и класификацијата на обврските кои би биле неопходни доколку Друштвото не би било во состојба да продолжи со своето деловно работење.

Во текот на 2014 година и последователно во текот на 2015 година, до датумот на издавањето на овие финансиски извештаи, Раководството и Сопствениците на Друштвото превземаа активности за продажба на мнозинскиот пакет на акции односно на 20 февруари 2015 година мнозинскиот акционер Експорт-импорт Банка АД, Скопје - во стечај објави оглас за продажба со јавно наддавање на 234,158 обични акции што претставува 50.62% од вкупниот број обични акции на Друштвото. Во согласност со Законот за превземање на акционерски друштва, со намера за превземање објавена во Македонска Берза, Друштвото Квалитет Пром Дооел, Куманово понуди откуп за сите обични акции на Друштвото по цена од 550 денари по акција.

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Претпоставка за неограничен континуитет во деловното работење (продолжува)

Комисијата за Хартии од Вредност на Република Македонија со Решение од 18 јуни 2015 година, ја одобри намерата за превземање како успешна со што Друштвото Квалитет Пром Дооел, Куманово ќе се стекне со 263,261 обични акции што претставуваат 53.62% од вкупниот број на издадени акции. Со датумот на издавање на овој извештај, процедурата за превземање сеуште е во тек.

2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во Денари со примена на официјалниот среден курс на на Народна Банка на Република Македонија кој важи на денот на настанувањето на трансакцијата. Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во илјади Денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештај за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претварањето на износите во странска валута, се вклучени во добивките или загубите во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештај за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2014	31 декември 2013
1 УСД	50.5604 Денари	44.6284 Денари
1 ЕУР	61.4814 Денари	61.5113 Денари
1 ГБП	78.5906 Денари	73.5429 Денари

2.3 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна вредност или по претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата. Цената на чинење на недвижностите, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Претпоставена набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 01 Јануари 2003 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во билансот на успех во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек.

Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Машини	10 – 20 години
Мебел, компјутери и канцелариска опрема	4 – 5 години
Возила	4 години

**Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Недвижности, постројки и опрема (продолжува)**

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат, и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога настануваат.

2.4 Нематеријални средства**Одделно стекнати нематеријални средства**

Одделно стекнатите нематеријални средства се евидентираат по нивната набавна вредност, намалена за акумулираната амортизација и акумулирањето резервирање поради оштетување, доколку постои. Амортизацијата се пресметува со употреба на пропорционалната метода зависно од проценетиот век на употреба. Проценетиот век на употреба и методот на амортизација се проверуваат од крајот од секој годишен период на известување, со што секоја промена во проценката се зема во предвид за наредните периоди.

2.5 Оштетување на нефинансиски средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираниот износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.6 Вложувања во подружници

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вложувањето на Друштвото во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување.

2.7 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположиви за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2014 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност.

Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи.

Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Де признавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

**Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)**

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.8 Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.9 Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Трошоците, кои вклучуваат соодветен дел фиксни и варијабилни трошоци на работењето, се припишуваат на залихите одредени според методот кој е најсоодветен за дадената класа на залихи, каде мнозинскиот дел се одредува според методот “прва влезна - прва излезна”. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за проценетите трошоци за комплетирање и продажба.

2.10 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања според нивните оригинални услови на побарувања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот извештајот за сеопфатна добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековни добивки во извештајот за сеопфатна добивка.

2.11 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци.

2.12 Капитал, резерви и акумулирани добивки

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани во капиталот како намалување, нето од данокот, на приливите.

**Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Капитал, резерви и акумулирани добивки (продолжува)****(в) Резерви**

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони и задолжителни се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на материјалните средства и финансиските средства расположливи за продажба, во случајот со ревалоризациони резерви како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото.

(г) Акумулирана загуба

Акумулираните загуби ги вклучуваат загубите од тековниот и претходните периоди.

2.13 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски спрема добавувачи и позајмици.

Обврски спрема добавувачите

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските спрема добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.14 Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.15 Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот. Со состојба на 31 декември 2014 година Групата нема класифицирани средства во оваа категорија.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Друштвото како закупаваач

Наемот каде Друштвото суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во извештајот за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.16 Тековен и одложен даночен расход

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Во периодот помеѓу 01 јануари 2009 заклучно со 31 декември 2013 година, тековниот данок на добивка по стапка од 10% се плаќаше на износот на дистрибуираната добивка за дивиденди на правни лица - нерезиденти и на физички лица, како и на непризнаените трошоци за даночни цели, корегирани за даночниот кредит и други даночни ослободувања.

Во текот на 2014 година беше донесен нов закон за данок на добивка применлив за даночните периоди почнувајќи од 01 јануари 2014, според кој основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, корегирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот. Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2014 и 2013 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.17 Признавање на приходи и расходи

Приходите се состојат од објективна вредност на продадени стоки и услуги, намалена за данокот на додадена вредност и одредени попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измери и се очекува дека финансискиот приход од извршената трансакција ќе има прилив во ентитетот, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходите се признаваат како што следи:

Приходи од продажба - продажба на големо

Приходот од продажба на стоки се признава во моментот на испорака до корисникот, кога корисникот ги прифаќа стоките, а наплатливоста на поврзаните побарувања е разумно обезбедена.

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Признавање на приходи и расходи (продолжува)

Приходи од продажба - продажба на мало

Приходот од продажба на стоки се признава во моментот на продажба на корисникот. Приходите од продажба на мало вообичаено се во готовина или со кредитна картичка. Евидентираниот приход е бруто износот на приходите од продажбата, вклучувајќи ги и обврските по провизии за кредитни картички за трансакцијата. Тие провизии се евидентирани како трошоци за дистрибуција.

Приход од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Приходи и расходи од финансирање

Приходите од финансирање вклучуваат приходи од казнени камати и позитивни курсни разлики. Приходите од камати се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка кога се пресметуваат, земајќи го во предвид ефективниот принос на средството. Расходите од финансирање вклучуваат расходи од камата за позајмици, расходи од казнени камати и негативни курсни разлики. Трошоците од позајмици се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка со користење на методот на ефективна каматна стапка.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.18 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во државниот пензиски столб кој е одговорен за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Надомести за вработените (продолжува)

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ еднаков на двомесечна просечна плата. Друштвото нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

2.19 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.20 Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.21 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на составување на извештаите за финансиската состојба и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Не се евидентирани резервирања за идни загуби од работење.

2.22 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.23 Известување по оперативни сегменти

Деловни сегменти

Деловните активности на Друштвото се однесуваат на еден оперативен сегмент- производство и продажба на заварени цевки и профили, монтажа на цевководи, нафтоводи, водоводи и гасоводи.

Географски сегменти

Деловните активности на Друштвото се вршат на територијата на Република Македонија и на странски пазари (Белешка 16).

2.24 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.25 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на составување на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризиците поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Раководството врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитен ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2 Пазарни ризици

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото, Доларот и Фунтата. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Евидентираната вредност на средствата и обврските на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи во табелата:

Средства	2014 (000 МКД)	2013 (000 МКД)
ЕУР	62,746	102,468
УСД	144,093	127,187
ГБП	53,672	50,225
	260,511	279,880
Обврски		
ЕУР	173,988	182,204
УСД	-	1
ГБП	126	12
	174,114	182,217

Анализа на сензитивност на странски валути

					2014
	Нето износи	1%	-1%	5%	-5%
ЕУР	(111,242)	(1,112)	1,112	-	-
УСД	144,093	-	-	7,205	(7,205)
ГБП	53,546	535	(535)	-	-
Добивка/(Загуба)	86,397	(577)	577	7,205	(7,205)
					2013
	Нето износи	1%	-1%	5%	-5%
ЕУР	(79,736)	(797)	797	-	-
УСД	127,186	-	-	6,359	(6,359)
ГБП	50,213	502	(502)	-	-
Добивка/(Загуба)	97,663	(295)	295	6,359	(6,359)

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Анализата на сензитивност ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 1% во однос на Еврото и останатите валути и 5% во однос на Доларот. Негативниот износ означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на Еврото и останатите валути и 5% во однос на Доларот. Во случај кога Денарот ќе ја намали својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на Еврото и останатите валути и 5% во однос на Доларот, ефектот врз добивката или останатиот капитал е ист, но со спротивен знак, како што е прикажано во табелата подолу (во илјади Денари).

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и готовински текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност.

	2014	2013
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
Финансиски средства распол.за продажба	93,947	93,947
Побарувања од купувачи	388,313	396,835
Парични средства и еквиваленти	1,898	1,743
	484,158	492,525
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	387,785	392,932
	387,785	392,932
	871,943	885,457
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
Обврски кон добавувачи	57,356	81,585
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	203,931	111,818
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	104,410	125,590
	365,697	318,993

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

	Нето износ	2%	2014 -2% 2,088
Со променлива каматна стапка	(104,410)	(2,088)	
	Нето износ	2%	2013 -2% 2,512
Со променлива каматна стапка	(125,590)	(2,512)	

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

3.3 Кредитен ризик

Друштвото нема значителна концентрација на кредитен ризик. Друштвото има политики со цел да обезбеди дека продажбата на производи и услуги се врши на клиенти со соодветна кредитна историја. Друштвото има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	2014 (000 МКД)	2013 (000 МКД)
Класи на финансиски средства –евидентирана вредност		
Финансиски средства распол.за продажба	93,947	93,947
Побарувања од купувачи	388,313	396,835
Парични средства и еквиваленти	389,683	394,675
	871,943	885,457

3.4 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

	31 декември 2014			
	Тековни До 12 месеци (000 МКД)	1 до 2 години (000МКД)	2 до 5 години (000 МКД)	Нетековни Покасно од 5 години (000 МКД)
Позајмици со камата	212,291	38,509	57,541	-
Обврски спрема добавувачи	57,356	-	-	-
	269,647	38,509	57,541	-

	31 декември 2013			
	Тековни До 12 месеци (000 МКД)	1 до 2 години (000МКД)	2 до 5 години (000 МКД)	Нетековни Покасно од 5 години (000 МКД)
Позајмици со камата	99,597	72,538	65,273	-
Обврски спрема добавувачи	81,585	-	-	-
	181,182	72,538	65,273	-

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да ја одржи или прилагоди структурата на изворите на финансирање, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот. Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по позајмици се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2014	2013
Позајмици со камата	308,341	237,408
Парични средства и еквиваленти	(389,683)	(394,675)
Обврски, нето	(81,342)	(157,267)
Вкупно капитал	1,780,071	2,034,341
	-	-

3.6 Утврдување на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови.

Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на Раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Друштвото ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади Денари):

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	-	-	93,947	93,947

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Утврдување на објективната вредност (продолжува)

Следнава табела ги прикажува финансиските средства расположливи за продажба класифицирани во ниво 3 во текот на годината:

	Финансиски средства расположливи за продажба	Вкупно
На 1 јануари 2014	93,947	93,947
На 31 декември 2014	93,947	93,947
Промени во објективната вредност на финансиските средства вклучени во ревалоризациони резерви	-	-

3.6.2 Финансиски инструменти кои не се евидентираат по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2014	2013	2014	2013
Средства				
Парични средства и еквиваленти	389,683	394,675	389,683	394,675
Побарувања од купувачи	388,313	396,835	388,313	396,835
Вкупни средства	777,996	791,510	777,996	791,510
Обврски				
Обврски спрема добавувачи	57,356	81,585	57,356	81,585
Позајмици со камата	308,341	237,408	308,341	237,408
Вкупни обврски	365,697	318,993	365,697	318,993

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради краткорочното доспевање.

Парични средства и еквиваленти

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски кон добавувачи и обврски по кредити

Сметководствената вредност на обврските кон добавувачите и обврските по кредити соодветствува на нивната објективна вредност, поради краткорочното доспевање.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2014 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираниите вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5 и 6. Фактички резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност, посебно во делот на ИТ опремата и софтверите.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Значајни сметководствени проценки (продолжува)***Залихи***

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При проценката на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструмент не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за проценка. Во примената на техниките за проценка, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5 Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Останати средства	Инвестиции во тек	Вкупно
На 01 јануари 2013						
Набавна или ревалоризациона вредност	239,414	1,702,728	4,441,226	6,627	39,309	6,429,304
Исправка на вредноста	-	(1,336,584)	(4,426,282)	(5,197)	-	(5,768,063)
Нето евидентирана вредност	239,414	366,144	14,944	1,430	39,309	661,241
Промени во текот на 2013						
Почетна нето евид. вредност	239,414	366,144	14,944	1,430	39,309	661,241
Набавки, нето од инвестиции во тек	-	-	155	-	623	778
Корекција на повеќе пресметана депрецијација од претходна година (Депрецијација)	-	-	-	55	-	55
	-	(34,438)	(3,360)	(97)	-	(37,895)
Крајна нето евидентирана вредност	239,414	331,706	11,739	1,388	39,932	624,179
На 31 декември 2013						
Набавна или ревалоризациона вредност	239,414	1,702,728	4,443,504	6,627	39,932	6,432,205
Исправка на вредноста	-	(1,371,022)	(4,431,765)	(5,239)	-	(5,808,026)
Нето евидентирана вредност	239,414	331,706	11,739	1,388	39,932	624,179
Промени во текот на 2014						
Почетна нето евид. вредност	239,414	331,706	11,739	1,388	39,932	624,179
Набавки, нето од инвестиции во тек	-	-	-	-	48	48
(Депрецијација)	-	(32,109)	(2,739)	(75)	-	(34,923)
Крајна нето евидентирана вредност	239,414	299,597	9,000	1,313	39,980	589,304
На 31 декември 2014						
Набавна или ревалоризациона вредност	239,414	1,702,728	4,443,504	6,627	39,980	6,432,253
Исправка на вредноста	-	(1,403,131)	(4,434,504)	(5,314)	-	(5,842,949)
Нето евидентирана вредност	239,414	299,597	9,000	1,313	39,980	589,304

Инвестиции во тек

На 31 декември 2014 и 2013 година инвестициите во тек се состојат од:

	2014	2013
Адаптација на инсталација за природен гас	27,487	27,487
Вложувања во друга опрема	3,674	3,674
Вложувања во хардверска опрема	5,182	5,182
Реконструкција на погон за површинска заштита	2,966	2,966
Компјутерска опрема (монитор, процесор, модул, адаптер)	671	623
	39,980	39,932

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Позајмиците со камата обезбедени од домашни финансиски институции се гарантирани со хипотеки врз дел од имотот на Друштвото по проценета вредност, утврдена од страна на независни проценители, во износ од Еур 9,000,000 еквивалентно на 553,333 илјади Денари (види исто Белешка 14 и 24).

6 Нематеријални средства

	Права и лиценци	Софтвер	Средства во подготовка	Вкупно
На 1 јануари 2013				
Набавна или ревалоризациона вредност	2,684	471	20	3,175
Исправка на вредноста	(2,684)	(94)	-	(2,778)
Нето евидентирана вредност	-	377	20	397
Промени во текот на 2013				
Почетна нето евид. вредност	-	377	20	397
Амортизација	-	(94)	-	(94)
Крајна нето евидентирана вредност	-	283	20	303
На 31 декември 2013				
Набавна или ревалоризациона вредност	2,684	471	20	3,175
Исправка на вредноста	(2,684)	(188)	-	(2,872)
Нето евидентирана вредност	-	283	20	303
Промени во текот на 2014				
Почетна нето евид. вредност	-	283	20	303
Амортизација	-	(95)	-	(95)
Крајна нето евидентирана вредност	-	188	20	208
На 31 декември 2014				
Набавна или ревалоризациона вредност	2,684	471	20	3,175
Исправка на вредноста	(2,684)	(283)	-	(2,967)
Нето евидентирана вредност	0	188	20	208

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

7 Финансиски инструменти по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
31 декември 2014			
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски средства расположливи за прод.	-	93,947	93,947
Побарувања по купувачи	388,313	-	388,313
Парични средства и парични еквиваленти	389,683	-	389,683
	777,996	93,947	871,943

		Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Позајмици		308,341	308,341
Обврски кон добавувачи		57,356	57,356
		365,697	365,697

	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
31 декември 2013			
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски средства расположливи за прод.	-	93,947	93,947
Побарувања по купувачи	396,835	-	396,835
Парични средства и парични еквиваленти	394,675	-	394,675
	791,510	93,947	885,457

		Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Позајмици		237,408	237,408
Обврски кон добавувачи		81,585	81,585
		318,993	318,993

8 Вложувања во подружници

	Учество во %	Дејност	2014	2013
Учество во капиталот на домашен некотиран правен субјект				
Дигинтранс ДООЕЛ Куманово	100%	Транспорт	723	723
			723	723

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

9 Финансиски средства расположливи за продажба

	2014	2013
<i>Долгорочни вложувања во инструменти на капиталот</i>		
Удели во капиталот на странски правни лица	42,588	42,588
Вложувања во хартии од вредност на домашни фин.инст.	51,359	51,359
	93,947	93,947
Некотирувани	93,947	93,947
Котирувани	-	-
	93,947	93,947

Вложувања во удели на капиталот на странски правни лица

На 31 декември 2014 и 2013 година, вложувањето во капиталот на странски правни субјекти во износ од 42,588 илјади Денари, во целост се однесува на вложувањето во Друштвото Tube and Profile Manufactures of Comotini A.E.B.E., Република Грција, што претставува 35.26% од нејзиниот капитал. Вложувањето потекнува од 1997 година и е спроведено во кооперација со Hemet Limited, Nicosia, Cyprus, и се состои од испорачана производна опрема, капитализирани шпедитерски трошоци како и трошоци за обука на кадри.

Во текот на 2002 година, Друштвото Tube and Profile Manufactures of Comotini A.E.B.E., Република Грција, во целост ги запре своите деловни активности. Не е прикажано било какво оштетување на ова вложување со состојба на датумот на известување.

Вложувања во хартии од вредност на домашни финансиски институции

На 31 декември 2014 година, вкупниот износ на вложувањата во хартии од вредност во домашни финансиски институции од 51,359 илјади Денари (набавна вредност 150,988 илјади Денари и резервирање поради оштетување 99,625 илјади Денари), се однесува на вложување во 3,924 обични и 956 приоритетни акции на Експорт Импорт Банка ад, Скопје, што претставува 16% од вкупниот акционерски капитал на банката. Кон крајот на 2002 година, поради неликвидност, деловните активности на банката во целост беа блокирани од страна на Народната Банка на Република Македонија. На почетокот на 2004 година отворена е стечајна постапка и со датумот на овие финансиски извештаи постои значајно сомневање во можноста банката да продолжи со своето редовно работење.

10 Залихи

	2014	2013
Готови производи	614,515	683,960
Репро материјали, рез.дел,сит.инвентар и сл.	170,698	175,310
Трговски стоки	1,075	1,103
Недовршено производство	88	88
	786,376	860,461

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

11 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2014	2013
Побарувања од купувачи		
Домашни	113,964	140,820
Странски	452,098	434,562
	566,062	575,382
Намалено за: резервирање поради оштетување	(177,749)	(178,547)
	388,313	396,835
Останати краткорочни побарувања		
Аванси на добавувачи	43,624	44,593
Побарувања од вработени	7,425	7,863
Претплати по ДДВ и данок на добивка	5,974	4,983
Однапред платени трошоци	647	645
	57,670	58,084
Намалено за: резервирање поради оштетување	(31,957)	(31,971)
	25,713	26,113
	414,026	422,948

Со состојба на 31 декември 2014 и 2013 година, Друштвото има евидентирано побарувања по камати од домашни правни лица во износ од 2,155 илјади Денари. Истите се во целост резервирани поради нивна ненаплатливост. Овие целосно резервирани побарувања не се вклучени во горната табела.

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од купувачите со состојба на 31 декември 2014 може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	9,260	404,766	209,706	623,732
Исправка на вредност	-	-	(209,706)	(209,706)
Нето евидентирана вредност	9,260	404,766	-	414,026

Старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачи и останатите краткорочни побарувања со состојба на 31 декември 2014 година е како што следи:

	До 6 мес.	Од 6 -12 м.	Над 1 год.	Вкупно
Побарувања од купувачи	24,261	6,681	355,823	386,765
Аванси на добавувачи	225	280	9,606	10,111
Побарувања од вработени	130	307	6,806	7,243
Претплати по ДДВ и данок на добивка	-	-	-	-
Однапред платени трошоци	-	-	647	647
	24,616	7,268	372,882	404,766

Салдото на побарувањата од купувачите со состојба на 31 декември 2013 може да се анализира според следниве категории:

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	31,940	391,008	210,518	633,466
Исправка на вредност	-	-	(210,518)	(210,518)
Нето евидентирана вредност	31,940	391,008	-	422,948

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачи и останатите краткорочни побарувања со состојба на 31 декември 2013 година е како што следи:

	До 6 мес.	Од 6 -12 м.	Над 1 год.	Вкупно
Побарувања од купувачи	65,039	7,828	265,861	338,728
Аванси на добавувачи	1,379	660	42,507	44,546
Побарувања од вработени	813	28	6,797	7,638
Претплати по ДДВ и данок на добивка	-	-	-	-
Однапред платени трошоци	-	-	96	96
	67,231	8,516	315,261	391,008

Резервирање поради оштетување и отписи поради ненаплатливост

Следнава табела ги сумаризира движењата на резервирањето поради оштетување:

	Аванси	Побарувања од купувачи	Вкупно
На 1 јануари 2013	31,969	178,536	210,505
Курсни разлики	2	11	13
На 31 декември 2013 / 1 јануари 2014	31,971	178,547	210,518
Наплатени претходно резервирани побарувања	-	(720)	(720)
Курсни разлики	(14)	(78)	(92)
На 31 декември 2014	31,957	177,749	209,706

На 31 декември 2014 година и врз основа на извршената проценка, Друштвото изврши отпис поради ненаплатливост на побарувањата од купувачи и останатите побарувања, признаен како загуба поради оштетување на товар на расходите за тековната година, во износ од 1,098 илјади Денари (2013: 4 илјади Денари) (види Белешка 20).

12 Парични средства и еквиваленти

	2014	2013
Сметки кај домашни банки	361,461	366,608
Депозити по видување	159,600	159,600
Парични средства во благајна	1,898	1,743
Останати парични средства и еквиваленти	12	12
	522,971	527,963
Намалено за: резервирање од оштетување	(133,288)	(133,288)
	389,683	394,675

На 31 декември 2014 година, од вкупниот бруто износ на паричните средства и депозитите по видување, износот од 520,433 илјади Денари (2013: исто) се однесува на средства концентрирани кај Експорт Импорт Банка АД, Скопје, врз која беше поведена стечајна постапка. Друштвото навреме ги пријавило овие средства во стечајната маса на Банката, од кој износ, на датумот на овие финансиски извештаи, признаени се 387,145 илјади Денари. За преостанатиот износ од 133,288 илјади Денари (2013: исто) е извршено резервирање поради ненаплатливост.

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

13 Капитал

Акционерски капитал

На 31 декември 2014 и 2013 година, вкупниот акционерски капитал на Друштвото, според тековната состојба од Централен Регистар на Република Македонија и Книгата на Акционери издана од страна на Централниот Депозитар на хартии од вредност во Република Македонија изнесува Еур 25,104,431.

Акционерскиот капитал е поделен на 491,000 акции, од кои, 462,620 обични акции кои гласат на име и со право на глас и 28,380 приоритетни акции без право на глас, во сопственост на Фондот за Пензиско и Инвалидско Осигурување на Република Македонија (ПИОМ). Номиналната вредност по акција изнесува Еур 51.129. На денот на известување, вкупно издадените акции се во целост платени. Структурата на акционерскиот капитал на 31 декември 2014 и 2013 година е непроменета и е како што следи:

Акционери и процент на учество

	Обични	Приорит.	Вкупно	%
Експорт Импорт Банка ад, Скопје - во стечај	234,158	-	234,158	47.69
Останати	228,462	-	228,462	46.53
ПИОМ	-	28,380	28,380	5.78
	462,620	28,380	491,000	100.00

На 24 декември 2003 година, странскиот правен субјект Curbal GmbH ie und Transit Handel, Frankfurt am Meine, поднел тужба за утврдување на сопственост на мнозинскиот пакет на акции. Со датумот на овие финансиски извештаи, судскиот процес е завршен во корист на Друштвото.

На почетокот на 2004 година е отворена и со датумот на овие финансиски извештаи сеуште е во тек, стечајна постапка против мнозинскиот акционер - Експорт Импорт Банка ад, Скопје.

Останат капитал

Останатиот капитал кој со состојба на 31 декември 2014 година изнесува 3,826 илјади Денари (2013: исто), се состои од недвижности (станови) во износ од 2,070 илјади Денари (2013: исто), средства за солидарност во износ од 1,039 илјади Денари (2013: исто) и задолжителни и други фондови во износ од 717 илјади Денари (2013: исто).

Резерви

Компонентите на резервите се како што следи:

	Законски	Ревалориз.	Вкупно
На 1 јануари 2013 година	17,093	81,010	98,103
Промени во текот на годината	-	-	-
На 31 декември 2013 година	17,093	81,010	98,103
На 1 јануари 2014 година	17,093	81,010	98,103
Промени во текот на годината	-	-	-
На 31 декември 2014 година	17,093	81,010	98,103

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Резерви (продолжува)

Резервите се создадени иницијално врз основа на домашната законска регулатива и последователно зголемени во текот на годините како резултат на ревалоризацијата на материјалните средства и промените во објективната вредност на вложувањата, како и со распределба на нето добивките по оданочување. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

14 Позајмици

	2014	2013
Долгорочни позајмици		
Позајмици со камата од домашни банки		
Комерцијална банка ад, Скопје		
- 570,000 Евра; годишна каматна стапка 8%; Период на отплата 60 месеци; Доспева 7 април 2016 година	11,658	18,818
- 1,430,000 Евра; 6 месеци Либор+5% годишна каматна стапка, Период на отплата 60 месеци; Доспева 18 април 2016 година	27,678	45,652
- 1,000,000 Евра; 6 месеци Либор+5% годишна каматна стапка, Период на отплата 36 месеци; Доспева 14 декември 2015 година	26,642	49,190
- 62,000 илјади Денари; годишна каматна стапка 7.75%; Период на отплата 60 месеци, Доспева 10 јули 2018 година	50,519	62,000
- 500,000 Евра; 6 месеци Либор+5% годишна каматна стапка, Период на отплата 60 месеци; Доспева 30 ноември 2018 година	27,325	30,748
- 570,000 Евра; годишна каматна стапка 7.5%; Период на отплата 60 месеци; Доспева 31 јули 2019 година	35,044	-
Вкупно долгорочни позајмици	178,866	206,408
Намалено: Тековна доспеаност на долгорочни позајмици	(82,816)	(68,597)
Долгорочен дел на долгорочни позајмици	96,050	137,811
Краткорочни позајмици		
Позајмици со камата од домашни банки		
Комерцијална Банка а.д., Скопје; 31,000,000 МКД; 7.5% годишна каматна стапка	31,000	31,000
Комерцијална Банка а.д., Скопје; 370,300 ЕУР; 6 месеци Либор+5% годишна каматна стапка	22,765	-
Комерцијална Банка а.д., Скопје; 7,300,000 МКД; 7.75% годишна каматна стапка	7,300	-
Комерцијална Банка а.д., Скопје; 10,950,000 МКД; 7.75% годишна каматна стапка	10,950	-
Комерцијална Банка а.д., Скопје; 10,590,000 МКД; 7.75% годишна каматна стапка	10,590	-
Комерцијална Банка а.д., Скопје; 11,000,000 МКД; 7.75% годишна каматна стапка	11,000	-
Комерцијална Банка а.д., Скопје; 7,620,000 МКД; 7.75% годишна каматна стапка	7,620	-
Комерцијална Банка а.д., Скопје; 7,500,000 МКД; 7.75% годишна каматна стапка	7,500	-
Комерцијална Банка а.д., Скопје; 7,750,000 МКД; 7.75% годишна каматна стапка	7,750	-
Комерцијална Банка а.д., Скопје; 13,000,000 МКД; 7.75% годишна каматна стапка	13,000	-
Вкупно краткорочни позајмици	129,475	31,000
Зголемено: Тековна доспеаност на долгорочни позајмици	82,816	68,597
Вкупно краткорочни позајмици и тековна доспеаност	212,291	99,597

Следнава табела ја покажува доспеаноста на позајмиците:

	2014	2013
Во рок од 12 месеци	212,291	99,597
Од 1 до 2 години	38,509	72,538
Од 2 до 5 години	57,541	65,273
Подолго од 5 години	-	-
	308,341	237,408

Следнава табела ја покажува каматната стапка на позајмиците:

	2014	2013
Фиксна каматна стапка	203,931	111,818
Променлива каматна стапка	104,410	125,590
	308,341	237,408

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Позајмици (продолжува)

Позајмиците со камата обезбедени од домашни финансиски институции се гарантирани со хипотеки врз дел од имотот на Друштвото по проценета вредност, утврдена од страна на независни проценители, во износ од Еур 9,000,000 еквивалентно на 553,333 илјади Денари (види исто Белешка 5 и 24).

15 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2014	2013
Обврски кон добавувачи		
Домашни	34,240	24,828
Странски	23,002	56,627
Обврски по примени, нефактурирани стоки	114	130
	57,356	81,585
Останати краткорочни обврски		
Обврски спрема работниците по плати и др.надоместоци	115,003	31,330
Примени аванси	8,878	8,329
Пресметани трошоци и нефактурирани приходи	581	1,520
Обврски по основ на ДДВ	11	8
Останати обврски	4,026	2,715
	128,499	43,902
	185,855	125,487

16 Приходи од продажба

	2014	2013
Приходи од продажба на домашен пазар	78,769	177,941
Приходи од продажба на странски пазари	233,736	599,854
	312,505	777,795

Анализата на приходите од странски пазари е како што следи:

	2014	2013
Странски пазари:		
- Балкан	138,765	268,257
- Еврозона	83,181	322,286
- Земји надвор од Еврозона	11,790	9,311
	233,736	599,854

17 Останати деловни приходи

	2014	2013
Приходи од продажба на материјали, делови и сл.	4,392	10,697
Приходи од наплатени отпишани побарувања	1,623	-
Приходи од наплатени претходно резервирани побарувања	720	-
Приходи од отпис на обврски	262	23
Приходи од употреба на сопствени производи	189	275
Приходи од закупнини	98	89
Приходи од усогласување на депрецијација	-	55
Останати приходи	374	213
	7,658	11,352

18 Материјали и услуги

	2014	2013
Потрошени сировини, репро материјали, делови и сл.	208,815	548,290
Услуги од надворешни лица	14,345	30,816
Набавна вредност на продадени трговски стоки	6,080	12,362
	229,240	591,468

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

19 Трошоци за вработените

	2014	2013
Нето плати и надоместоци од плати	141,956	161,260
Персонален данок и придонеси за фондови	63,221	72,599
Регрес за годишен одмор	7,750	-
Дополнителен надомест за топол оброк	6,051	9,677
Надомест за заминување во пензија	4,884	1,380
Надомест за јубиларни награди	2,594	-
Надомест за технолошки вишоци	-	674
Останати трошоци за вработените	1,295	317
	227,751	245,907

Нето плати и надоместоци од плати

Во текот на 2014 година, поради прекин во работењето, согласно Одлука од Раководството на Друштвото, вработените не одат на работа од месец јуни. За периодот од јули до декември 2014 година, Друштвото пресметува плати согласно податоците од месец јуни 2014 година. Поради доцнење во поднесување на пресметките и задоцнети исплати на платите на вработените, Друштвото призна трошоци за казни и пенали во износ од 599 илјади Денари вклучени во Белешка 21.

20 Останати деловни расходи

	2014	2013
Данок на имот	3,444	-
Маркетинг и промоции	2,682	2,782
Надоместоци за Управен Одбор	2,261	878
Осигурителни премии	1,991	981
Банкарски надоместоци	1,504	1,825
Загуби од оштетувања на побарувања од купувачи и останати поб.	1,098	4
Адвокатски трошоци	535	2,702
Службени патувања	437	693
Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	244	2,242
Намалување на вредноста на залихите	6	-
Загуба од продажба на хартии од вредност	-	841
Останати трошоци	4,421	8,946
	18,623	21,894

21 Финансиски резултат, нето

	2014	2013
Приходи		
Приходи од камати	903	756
Позитивни курсни разлики	22,100	2,108
	23,003	2,864
Расходи		
Расходи по камати	(15,818)	(15,670)
Расходи по казнени камати	(599)	(15)
Негативни курсни разлики	(942)	(10,048)
	(17,359)	(25,733)
	5,644	(22,869)

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

22 Даночен расход

	2014	2013
Тековен данок	-	271
Одложен данок	-	-
	-	271

Усогласувањето на вкупниот даночен расход со добивката според Извештајот за сеопфатната добивка за 2014 и 2013 е како што следи:

	2014	2013
(Загуба) за годината	(254,270)	-
Неодбитни трошоци за даночни цели	5,106	2,708
Даночен кредит за трошоци со одложено признавање	-	-
	(249,164)	2,708
Тековен даночен трошок по стапка од 10%	-	271

23 Заработувачка по акција

Основна

Основна заработувачка по акција се пресметува по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции), со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек.

	2014	2013
(Загуба)/Добивка за годината	(254,270)	(513,895)
2% дивиденди за имателите на приоритетни акции	(1,785)	(1,785)
(Загуба) за имателите на обични акции (во 000 мкд)	(256,055)	(515,680)
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	462,620	462,620
Основна заработувачка по акција (Денари по акција)	(553)	(1,115)

24 Неизвесни и превземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2014 година, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат 16,114 илјади Денари. Разни правни дејствија и побарувања може да се појават во иднина против Друштвото како резултат на судските спорови и побарувања во редовниот тек на деловните активности. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, Раководството на Друштвото верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Хипотеки и гаранции

Во продолжение е даден преглед на дадените хипотеки и гаранции со состојба на 31 декември 2014 година (види исто Белешка 5 и 14):

	Во валута	(000 МКД)
Хипотеки врз недвижен имот и опрема во ЕУР	9,000,000	553,333
Издадени гаранции во ЕУР	66,692	4,100
Издадени гаранции во ЕУР	1,000,000	61,481
Издадени гаранции во МКД	10,000,000	10,000

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Неизвесни и превземени обврски (продолжува)

Даночни ризици

Друштвото не било предмет на контрола од страна на даночните органи за данок на додадена вредност, данок на добивка и за персонален данок за годините што завршуваат на 31 декември 2014 и 2013 година, поради што евидентираните даночни обврски во овие финансиски извештаи не може да се сметаат за конечни. Било какви корекции за дополнителни даноци и придонеси, кои може да произлезат од евентуална даночна контрола, не може да се утврдат со разумна точност.

Капитални обврски

Не се евидентирани значајни капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

25 Известување по оперативни сегменти

Деловните активности на Друштвото се однесуваат на еден оперативен сегмент-производство и продажба на заварени цевки и профили, монтажа на цевководи, нафтоводи, водоводи и гасоводи. Деловните активности на Друштвото се вршат на територијата на Република Македонија и на странски пазари (Белешка 16). Последователно, Друштвото не обелоденува економски информации поврзани со одделни оперативни сегменти и географски региони.

26 Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото има трансакции со своите подружници и придружени друштва во текот на своите редовни деловни активности. Овие трансакции се извршени во согласност со комерцијалните услови и според пазарните стапки.

Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2014 и 2013 година.

2014	Побарувања	Обврски	Приходи	Трошоци
Дигинтранс Дооел Куманово	1,965	-	585	-
Клучен раководен кадар	-	1,885	-	2,261
Вкупно	1,965	1,885	585	2,261
2013	Побарувања	Обврски	Приходи	Трошоци
Дигинтранс Дооел Куманово	2,369	-	294	-
Клучен раководен кадар	-	-	-	878
Вкупно	2,369	-	294	878

Белешки кон поединечните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

27 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2014 година - датумот на известувањето, на 20 февруари 2015 година мнозинскиот акционер Експорт-импорт Банка АД, Скопје - во стечај објави оглас за продажба со јавно наддавање на 234.158 обични акции што претставува 50.62% од вкупниот број обични акции на Друштвото. Во согласност со Законот за превземање на акционерски друштва, со намера за превземање објавена во Македонска Берза, Друштвото Квалитет Пром Дооел, Куманово понуди откуп за сите обични акции на Друштвото по цена од 550 денари по акција. Комисијата за Хартии од Вредност на Република Македонија со Решение од 18 јуни 2015 година, ја одобри намерата за превземање како успешна со што Друштвото Квалитет Пром Дооел, Куманово ќе се стекне со 263,261 обични акции што претставуваат 53.62% од вкупниот број на издадени акции. Со датумот на издавање на овој извештај, процедурата за превземање сеуште е во тек.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014



Grant Thornton

www.grant-thornton.com.mk